

ROMANIA
PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR

Grupul parlamentar al partidului Uniunea Salvați România

Către: SECRETARIATUL GENERAL AL CAMEREI DEPUTAȚILOR

Doamnei Secretar General Silvia-Claudia Mihalcea

Doamnă Secretar General,

În temeiul art. 146 lit. a) din Constituția României și art. 15 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale a României, republicată, cu modificările și completările ulterioare, vă depunem alăturat sesizarea de neconstituționalitate a Legii bugetului de stat pe anul 2022 (PL-x nr. 611/2021 / L566/2021), solicitându-vă să o înaintați Curții Constituționale a României, la data depunerii.

Lider Grup Parlamentar,
Liviu-Ionuț Moșteanu

Către: CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A ROMÂNIEI

Domnului președinte prof. univ. dr. Valer Dorneanu

Domnule Președinte,

În conformitate cu prevederile art. 146 lit. a) din Constituția României, republicată, și ale art. 15 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, deputații menționați în anexa atașată formulăm prezenta

SESIZARE DE NECONSTITUȚIONALITATE

a Legii bugetului de stat pe anul 2022, înregistrată la Camera Deputaților cu codul PL-x nr. 611/2021 și la Senat cu codul L566/2021, pe care o considerăm neconformă cu prevederile art. 1 alin. (5), art. 16 alin. (1) și (2), art. 74 și art. 75 din Constituția României, motiv pentru care solicităm instanței de contencios constituțional să constate neconstituționalitatea acesteia.

I. SITUAȚIA DE FAPT

Legea care face obiectul prezentei sesizări a fost inițiată în anul 2021 sub denumirea „**Proiectul Legii bugetului de stat pe anul 2022**“, face parte din categoria legilor ordinare și a fost adoptată de Parlament în ședința reunită a Camerei Deputaților și Senatului din data de 23.12.2021.

II. MOTIVE DE NECONSTITUȚIONALITATE;

Prin conținutul normativ pe care îl cuprinde, Legea bugetului de stat pe anul 2022 dedusă controlului de constituționalitate contravine prevederilor art. 1 alin. (5) și art. 16 alin. (1) și (2) din Constituția României.

Neconstituționalitatea art. 6 alin. (2): *“În anul 2022, pentru municipiul București, prin derogare de la prevederile art. 32 și 33 din Legea nr. 273/2006, cu modificările și completările ulterioare, din impozitul pe venit estimat a fi încasat la bugetul de stat, la nivelul municipiului București, se repartizează prin decizie a directorului Direcției Generale Regionale a Finanțelor Publice București, astfel: a) o cotă de 50% pentru bugetul local al municipiului București; b) 1.500 lei/locuitor/an, pentru bugetele locale ale sectoarelor municipiului București; c) diferența se repartizează sectoarelor municipiului București direct proporțional cu impozitul pe venit estimat a se realiza pe raza fiecărui sector.”*

Potrivit dispozițiilor Legii nr. 273/2006 privind finanțele publice locale:

- **art. 16 alin. (1)** „Unitățile administrativ-teritoriale **au dreptul la resurse financiare suficiente**, pe care autoritățile administrației publice locale le pot utiliza în exercitarea atribuțiilor lor, pe baza și în limitele prevăzute de lege ”;

- **alin. (3)** „Alocarea resurselor financiare pentru echilibrarea bugetelor locale **nu trebuie să afecteze** aplicarea politicilor bugetare ale autorităților administrației publice locale în domeniul lor de competență ”;

- art. 17 *“Resursele financiare ale unităților administrativ-teritoriale trebuie să fie proporționale cu responsabilitățile autorităților administrației publice locale stabilite prin lege”.*

Prin eludarea mecanismelor și algoritmului de distribuire instituite prin art. 32 și art. 33 din Legea nr. 273/2006, alocarea pentru Municipiul București a sumei de 1.500 lei/locuitor/an (sumă care a crescut arbitrar de la 1.350 lei/locuitor/an, cu mai mult de 11% față de prevederea similară din Legea bugetului de stat pe anul 2021) pentru bugetele locale, nediferențiat pentru fiecare sector în parte, încalcă grav drepturile celui mai întins sector al Capitalei – Sectorul 1.

Pentru ca Sectorul 1 al Municipiului București să păstreze același standard înalt de funcționare, având în vedere prezența majorității instituțiilor și ambasadelor pe teritoriul acestui sector (n.r. 379 instituții publice și ambasade, care nu plătesc niciun impozit local), precum și pentru a asigura o logică în repartizarea sumelor din impozitul pe profit, este binevenită o analiză a domeniilor de competență a sectoarelor, care arată că sunt relevanți următorii indicatori:

- Suprafața sectorului. În anul 2021, un procent de 26% din cheltuielile Sectorului 1 au fost realizate pentru responsabilități care sunt direct corelate și influențate de suprafața sectorului, care este de aproximativ 70 km pătrați, dublu față de celelalte sectoare, reprezentând 30% din totalul suprafeței Municipiului București.
- Numărul de elevi. În 2021, un procent de 30% din cheltuieli au fost realizate pentru responsabilități care sunt direct corelate cu numărul de elevi (n.r. aproximativ 80 de unități de învățământ, cheltuieli de funcționare aferente acestora, burse, cheltuieli de investiții destinate unităților, etc.). De notat că o parte semnificativă a elevilor care învață în Sectorul 1 au domiciliul în alte sectoare.
- Numărul de locuitori și de întreprinderi. Sectorul 1 este de departe cel mai performant sector din capitală și este important pentru România să se susțină acest nivel de performanță economică.
- Numărul de spitale și clinici. Sectorul 1 este locul în care au loc 9% din nașterile din România cu cca. 20.000 nașteri în anul 2020.

Neconstituționalitatea art. 56: *„Cheltuielile aferente gratuității acordate elevilor din învățământul preuniversitar acreditat/autorizat pentru transportul local rutier și naval finanțate din bugetele locale, conform prevederilor art. L din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.130/2021 privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, se restituie de la bugetul de stat pe baza unei metodologii aprobate prin hotărâre a Guvernului prin care se vor stabili criteriile și modalitatea de restituire de la bugetul de stat a acestor cheltuieli.”*

Legea bugetului de stat pe anul 2022 este neconstituțională în ansamblul său, fiind încălcate dispozițiile art. 1 alin. (5) din Constituția României, de unde rezultă principiul legalității, precum și dispozițiile art. 32 din Constituția României privind dreptul fundamental la învățătură, deoarece în cuprinsul acesteia nu au fost prevăzute sumele necesare pentru asigurarea transportului elevilor.

Potrivit Deciziei CCR nr. 627/2019:

“Având în vedere destinatarul (elevii) și motivul instituirii (faptul că, din motive obiective, nu se poate realiza școlarizarea în localitatea de domiciliu), rezultă că facilitățile respective constituie expresia a două drepturi fundamentale, și anume dreptul la învățătură, consacrat de art. 32 din Constituție, și protecția copiilor și a tinerilor, consacrat de art. 49 din Constituție. Curtea observă, în acest sens, că, în conformitate cu art. 32 alin. (1) din Constituție, „Dreptul la învățătură este asigurat prin învățământul general obligatoriu, prin învățământul liceal și prin cel profesional, prin învățământul superior, precum și prin alte forme de instrucție și perfecționare”, iar, potrivit alin. (4) teza întâi al aceluiași articol, „învățământul de stat este gratuit, potrivit legii. (...)”. De asemenea, în condițiile

art. 49 alin. (1) din Constituție, „Copiii și tinerii se bucură de un regim special de protecție și de asistență în realizarea drepturilor lor“, iar, potrivit alin. (2) al aceluiași articol, „Statul acordă alocații pentru copii și ajutoare pentru îngrijirea copilului bolnav ori cu handicap. Alte forme de protecție socială a copiilor și a tinerilor se stabilesc prin lege.“ Din coroborarea textelor constituționale, rezultă că facilitățile prevăzute de art. 84 alin. (3) din Legea nr. 1/2011, în speță decontarea cheltuielilor de transport pentru elevii care nu pot fi școlarizați în localitatea de domiciliu, constituie „o formă de protecție socială a copiilor și a tinerilor stabilită prin lege“, în sensul normelor constituționale de referință citate, instituită în scopul de a asigura dreptul la învățătură al acestora, respectiv realizarea „învățământului general obligatoriu“. Măsura astfel reglementată este menită, așadar, să dea substanță drepturilor constituționale menționate, respectiv obligațiilor pozitive asumate de stat pentru garantarea dreptului la învățătură și a regimului special de protecție a copiilor și a tinerilor."

Așadar, Curtea Constituțională a statuat foarte clar că drepturile elevilor la transport reglementate prin art. 84 din Legea educației naționale nr. 1/2011 sunt o formă concretă de a da substanță dreptului la învățătură. Având în vedere reglementarea defectuoasă a drepturilor elevilor anterior anului 2020, a fost adoptată Legea nr. 226/2020, prin care s-a stabilit dreptul elevilor la transport local și județean gratuit, finanțarea urmând a se face din bugetele locale și cu primirea sumelor necesare de la bugetul de stat, prin mecanismul transferurilor bugetare.

Potrivit art. 84 din Legea nr. 1/2011:

"(1) Elevii din învățământul preuniversitar acreditat/autorizat beneficiază de gratuitate la servicii publice de transport local și județean, rutier, naval, cu metroul, precum și feroviar la toate categoriile de trenuri, clasa a II-a, pe tot parcursul anului calendaristic.

(1[^]1) În vederea asigurării gratuității prevăzute la alin. (1), decontarea cheltuielilor se face de la bugetul de stat, prin transfer, către unitățile administrativ-teritoriale.

(1[^]2) Gratuitatea este asigurată de către autoritățile administrației publice locale, prin subvenționarea operatorului de transport conform Legii serviciilor publice de transport persoane în unitățile administrativ-teritoriale nr. 92/2007, cu modificările și completările ulterioare."

Cu toate acestea, în Legea bugetului de stat pe anul 2022 nu sunt prevăzute fonduri pentru transportul elevilor, astfel cum se prevede în art. 84 alin. (1[^]1) din Legea nr. 1/2011. În schimb, art. 56 din Legea bugetului de stat pe anul 2022 stabilește următoarele:

"Cheltuielile aferente gratuității acordate elevilor din învățământul preuniversitar acreditat/autorizat pentru transportul local rutier și naval finanțate din bugetele locale, conform prevederilor art. I din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.130/2021 privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, se restituie de la bugetul de stat pe baza unei metodologii aprobate prin hotărâre a Guvernului prin care se vor stabili criteriile și modalitatea de restituire de la bugetul de stat a acestor cheltuieli."

Or, în cuprinsul Legii bugetului de stat pe anul 2022 nu au fost cuprinse fondurile la care se referă articolul 56, rezultând că dispozițiile art. 56 sunt în contradicție cu dispozițiile art. 4 lit. b) și art. 5 alin. (3) care stabilesc destinația sumelor destinate autorităților locale. Mai mult, dispozițiile art. 56 se referă exclusiv la transportul local, nefiind prevăzute nici fonduri și nici dispoziții referitoare la transportul județean al elevilor. În lipsa fondurilor de la bugetul de stat, până în prezent consiliile județene au refuzat efectiv să aplice prevederile art. 84 alin. (1) din Legea nr. 1/2011, chiar și în contextul în care au fost pronunțate hotărâri executorii/definitive împotriva autorităților județene.

Astfel, prin necuprinderea sumelor de bani pentru transportul local și județean al elevilor, se aduce atingere drepturilor fundamentale prevăzute de art. 32 din Constituția României, republicată,

iar prin modul de redactare al Legii bugetului de stat se aduce atingere principiului legalității, fiind astfel încălcat art. 1 alin. (5) din Constituția României, republicată.

De asemenea, **dispoziția legală este lipsită de fundament economic**, de transparență procedurală, ceea ce conferă acesteia un caracter profund îndoielnic, ridicând semne clare de întrebare cu privire corectitudinea întregului proces de alocare a fondurilor.

Neconstituționalitatea Art. 54:

(1): *“Prin derogare de la prevederile art. 18 alin. (3) lit. a), alin. (4) și art. 19 din Legea nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în anul 2022, 75% din bugetul anual acordat partidelor politice vor fi împărțite partidelor politice care aveau ca membri cel puțin un deputat sau senator afiliat unui grup parlamentar la finalul primei sesiuni parlamentare a anului 2021.*

(2) *În anul 2022, subvenția împărțită unui partid politic va fi proporțională cu raportul dintre numărul parlamentarilor înscrși în acesta și afiliați unui grup parlamentar la finalul primei sesiuni parlamentare a anului 2021 și numărul total al parlamentarilor înscrși în partide politice și afiliați grupurilor parlamentare, cu excepția grupului parlamentar al minorităților naționale, la finalul primei sesiuni parlamentare a anului 2021, conform informațiilor furnizate de secretarii generali ai celor două Camere ale Parlamentului.*

(3) *În anul 2022, prin derogare de la prevederile art. 63 alin. (2) lit. b) din Legea nr. 334/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, algoritmul de repartizare a subvențiilor către partidele politice se stabilește prin hotărâre a Autorității Electorale Permanente.”*

Prevederea citată mai sus a fost inclusă în Legea bugetului de stat pe anul 2021 pe calea admiterii unui amendament inițiat de 4 parlamentari ai unei formațiuni politice care este unica beneficiară a finanțării cu titlu derogatoriu pe care o instituie, respectiv Partidul Puterii Umaniste - Social Liberal (PPU- SL). Amendamentul nu a fost motivat și produce efecte *intuitu personae*.

Efectul prevederii legislative arătate este lipsa de predictibilitate, astfel încât propunerea votată încalcă principiul securității juridice care decurge din principiul legalității statuat de art. 1 alin. (5) din Constituția României.

„Inovația” legislativă este **nejustificată și nefundamentată**, iar expunerea de motive lipsește cu desăvârșire atât formal, cât și substanțial, situație neconformă din perspectiva normelor de tehnică legislativă prevăzute în Legea nr. 24/2000, **aspect incompatibil cu principiul constituțional al legalității**.

Prin Decizia nr. 473/2013, Curtea Constituțională a statuat, de principiu, că *„orice act normativ trebuie să îndeplinească anumite condiții calitative, printre acestea numărându-se previzibilitatea, ceea ce presupune că acesta trebuie să fie suficient de precis și clar pentru a putea fi aplicat; astfel, formularea cu o precizie suficientă a actului normativ permite persoanelor interesate - care pot apela, la nevoie, la sfatul unui specialist - să prevadă într-o măsură rezonabilă, în circumstanțele speței, consecințele care pot rezulta dintr-un act determinat. Desigur, poate să fie dificil să se redacteze legi de o precizie totală și o anumită suplețe poate chiar să se dovedească de dorit, suplețe care nu trebuie să afecteze însă previzibilitatea legii.”*

Prevederea legislativă **nu conține norme clare, necesare și suficiente**, iar soluțiile pe care le cuprinde **nu sunt fundamentate** din perspectiva interesului social, aspect iarăși incompatibil cu principiul constituțional al legalității.

Caracterul sumar al instrumentului de prezentare și motivare, precum și **lipsa de fundamentare temeinică** a actelor normative au fost sancționate de Curtea Constituțională în jurisprudența sa, în raport cu aceleași exigențe de claritate, predictibilitate a legii și securitate a raporturilor juridice impuse de art. 1 alin. (5) din Constituție, cu invocarea deopotrivă a normelor de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative.

Astfel, prin Decizia CCR nr. 710/2009, instanța de control constituțional a reținut că „*în expunerea de motive nu se regăsește motivarea asupra niciuneia dintre soluțiile preconizate, ceea ce este contrar prevederilor constituționale și legale mai sus indicate*”. (n.r. ale art. 1 alin. (5) din Constituție și ale art. 29-31 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, referitoare la motivarea proiectelor de acte normative, sub aspectul instrumentelor de prezentare și motivare, precum și al cuprinsului și redactării motivării).

Tot astfel, prin Decizia nr. 682/2012, Curtea Constituțională a constatat că „*dispozițiile art. 6 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 260 din 21 aprilie 2010, cu modificările și completările ulterioare, instituie obligația fundamentării actelor normative*“. Lipsa unei fundamentări temeinice a actului normativ în discuție determină, pentru motivele arătate, încălcarea prevederilor din Constituție cuprinse în art. 1 alin. (5) potrivit cărora, „*în România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie*“, precum și ale art. 147 alin. (4) potrivit cărora „*deciziile Curții Constituționale sunt general obligatorii*” (pct. 2.21 și 2.22); „*față de obiectul inițiativei legislative, pronunțat tehnic, de strictă specialitate, Curtea constată că și în prezenta cauză motivarea formală, fără o temeinică fundamentare a legii criticate, afectează calitatea și predictibilitatea sa, cu consecința încălcării prevederilor art. 1 alin. (5) din Constituție*”.

Prin Decizia nr. 139/2019, Curtea Constituțională a statuat și că fundamentarea temeinică a inițiativelor legislative reprezintă o exigență impusă de dispozițiile constituționale menționate, întrucât previne arbitrarul în activitatea de legiferare, asigurând că legile propuse și adoptate răspund unor nevoi sociale reale și dreptății sociale. Accesibilitatea și previzibilitatea legii sunt cerințe ale principiului securității raporturilor juridice, constituind garanții împotriva arbitrarului, iar rolul controlului de constituționalitate este de a asigura aceste garanții, opuse oricărei intervenții legislative arbitrare. Astfel fiind, Curtea a reținut că **lipsa motivării soluțiilor legislative este de natură să aducă atingere și dispozițiilor art. 1 alin. (3) din Constituție, care consacră statul de drept și principiul dreptății**.

Așadar, ambiguitatea redactării legii supuse controlului de constituționalitate este evidentă, de necontestat, ceea ce determină serioase îndoieli cu privire la efectele pe care le-ar putea produce (a se vedea, *mutatis mutandis*, Decizia nr. 619 din 11 octombrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 6 din 4 ianuarie 2017, paragraful 45). Astfel, prin modul deficitar de redactare, **legea contestată încalcă exigențele art. 1 alin. (5) din Constituție în componenta sa referitoare la calitatea legii, cu consecința neconstituționalității legii în ansamblul său**.

Încălcarea art. 74 și art. 75 din Constituția României:

Principiul bicameralismului se reflectă nu numai în dualismul instituțional, ci și în cel funcțional, deoarece art. 75 din Legea fundamentală stabilește competențe de legiferare potrivit cărora fiecare dintre cele două Camere are, în cazurile expres definite, fie calitatea de primă Cameră sesizată, fie de Cameră decizională. Totodată, ținând seama de indivizibilitatea Parlamentului ca organ reprezentativ suprem al poporului român și de unicitatea sa ca autoritate legiuitoare a țării, Constituția nu permite adoptarea unei legi de către o singură Cameră, fără ca proiectul de lege să fi fost dezbătut și de cealaltă Cameră. Curtea a subliniat în jurisprudența sa că, întrucât criteriile de partajare a competențelor celor două Camere, precum și modalitatea de soluționare a unor eventuale conflicte de competențe sunt expres prevăzute în Legea fundamentală, fiecare Cameră a Parlamentului este

obligată să aplice întocmai dispozițiile art. 75 din Constituție (DCC nr. 747/2015, DCC nr. 1018/2010). Curtea a apreciat că ordinea în care cele două Camere ale Parlamentului vor dezbate proiectul sau propunerea legislativă depinde și de caracterizarea legii ca organică sau ordinară, în funcție de această caracterizare urmând să fie determinată Camera competentă să adopte legea în calitate de primă Cameră sesizată, respectiv Cameră decizională (DCC nr. 537/2018).

Procedura de elaborare și adoptare a bugetului este un specială, derogatorie de la prevederile art. 75 din Constituție. Inițiativa proiectului de buget aparține exclusiv Guvernului (138 din Constituție), legea fiind adoptată în ședință comună a celor două Camere (65 alin. 2 lit. b) din Constituție).

În aceste condiții, întrucât a fost inclusă în legea bugetului de stat o modificare a Legii nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, care nu putea fi adoptată în ședință comună a celor două Camere, ci doar în procedura reglementată de art. 75 din Constituție, solicităm onoratei Curți să constate neconstituționalitatea art. 54 din proiectul de lege ce face obiectul prezentei sesizări.

CONCLUZII

Încălcarea principiului calității legii

Potrivit dispozițiilor art. 1 alin. (5) din Constituție, *„În România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie”*. Această obligație, care revine atât persoanelor fizice cât și persoanelor juridice, se aplică în egală măsură și Parlamentului, inclusiv în privința modului de exercitare a atribuției sale principale și esențiale, respectiv aceea de unică autoritate legiuitoare a țării, care constă în elaborarea proiectelor de lege și adoptarea acestora ca legi ale statului român.

Cu toate că principiul calității legii nu este enunțat în mod expres prin Constituție, acesta a fost recunoscut și consacrat prin jurisprudența Curții Constituționale, care a stabilit că originea acestuia se regăsește în art. 1 alin. (5) din Legea fundamentală. La modul general, s-a considerat că legea trebuie să îndeplinească anumite cerințe de claritate și previzibilitate pentru a putea fi respectată de destinatarii săi, în sensul adaptării corespunzătoare a conduitei de către aceștia.

Curtea Constituțională a reținut în repetate rânduri că respectarea prevederilor Legii nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative constituie un veritabil criteriu de constituționalitate prin raportare la aplicarea art. 1 alin. (5) din Constituție.

Spre exemplu, prin Decizia nr. 26/2012, Curtea Constituțională a reținut următoarele: *„Deși normele de tehnică legislativă nu au valoare constituțională, Curtea constată că prin reglementarea acestora legiuitorul a impus o serie de criterii obligatorii pentru adoptarea oricărui act normativ, a căror respectare este necesară pentru a asigura sistematizarea, unificarea și coordonarea legislației, precum și conținutul și forma juridică adecvate pentru fiecare act normativ. Astfel, respectarea acestor norme concură la asigurarea unei legislații care respectă principiul securității raporturilor juridice, având claritatea și previzibilitatea necesară.”*

Totodată, trebuie avute în vedere și dispozițiile constituționale ale art. 142 alin. (1), potrivit cărora *„Curtea Constituțională este garantul supremației Constituției”, și pe cele ale art. 1 alin. (5) din Constituție, potrivit cărora, “în România, respectarea [...] legilor este obligatorie”*. Astfel, Curtea constată că reglementarea criticată prin nerespectarea normelor de tehnică legislativă determină apariția unor situații de incoerență și instabilitate, contrare principiului securității raporturilor juridice în componenta sa referitoare la claritatea și previzibilitatea legii.”

În același sens, prin Decizia nr. 473/2013, Curtea Constituțională a statuat, de principiu, că *“orice act normativ trebuie să îndeplinească anumite condiții calitative, printre acestea numărându-se previzibilitatea, ceea ce presupune că acesta trebuie să fie suficient de precis și clar pentru a putea fi aplicat; astfel, formularea cu o precizie suficientă a actului normativ permite persoanelor interesate - care pot apela, la nevoie, la sfatul unui specialist - să prevadă într-o măsură rezonabilă, în circumstanțele speței, consecințele care pot rezulta dintr-un act determinat. Desigur, poate să fie dificil să se redacteze legi de o precizie totală și o anumită suplețe poate chiar să se dovedească de dorit, suplețe care nu trebuie să afecteze însă previzibilitatea legii.”*

În acest context, semnalăm că legea supusă controlului de constituționalitate cuprinde o serie de reglementări sumare și incomplete, de natură a afecta eficiența actului normativ.

Încălcarea principiului egalității în fața legii

Potrivit jurisprudenței constante a Curții Constituționale, *„principiul egalității în fața legii, consacrat prin art. 16 din Constituție, presupune instituirea unui tratament egal pentru situații în care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite”* (a se vedea Decizia nr. 2/2017, Decizia nr. 117/2018 ș.a.), astfel că *„situațiile în care se află anumite categorii de persoane trebuie să difere în esență pentru a se justifica deosebirea de tratament juridic, iar această deosebire de tratament trebuie să se bazeze pe un criteriu obiectiv și rațional”* (a se vedea Decizia nr. 573/2011, Decizia nr. 366/2014. ș.a.).